

Lívið er ótrúliga hart

- EG LIVI Í ÓTTA FYRI FRAMTÍÐINI

- Hvørjaferð eitt dult nummar ringir spyrji eg meg sjálva, um tað nú er Almannaverkið, sum fer at koma við gleðiboðum, ella um tað er løgreglan, sum fer at koma við tí øvugta. Eg stúri fyri framtíðini hjá dreingi mínum og hjá familjuni, tí eg síggi onga veruligan glotta fyri framman, sigur 52 ára gamla Annika Silvurdal, mamma at 19 ára gamla Stefan.

BARBARA HOLM

BARBARA@SOSIALURIN.FO

-Seinastu tvey árin hefur hann ligið á sofuni. Nú er hann sjálvur vorðin so troyttur av tí heila, at hann hefur biðið sær pláss á Skúlanum við Áir. Tað slapp hann til alla lukku, sigur Annika Silvurdal, tá ið hon og 54 ára gamli maðurin Rasmus Petur Tróndheim skulu greiða frá familjuumstøðu teirra.

Tí vist er, at tey bæði hava verið ígjøgnum nógv seinastu árin. 19 ára gamli Stefan hefur havt trupulleikar at stríðast við, síðani hann varð ættleiddur til Føroya sum 21 mánaðir gamal.

- Dagin eftir, at hann kom heim sá eg, at alt ikki var, sum tað átti, sigur Annika Silvurdal. Tað var tó ikki fyrr enn drongurin gjørdist 15 ára gamal, at ein diagnosa varð sett. Tá visti tað seg, at allir trupulleikarnir í veruleikanum skyldaðust, at hann hefur atferðartrupulleikar, ADHD og lættari menningartarn.

- Hann byrjaði sum lítil at smekka høvdið í gólvið, at fáa ótrúliga løgið eygnabrá og eg visti, at har var okkurt við honum, sigur Annika Silvurdal.

Sum 4 ára gamal fór litli Stefan

í barnagarð. Og tveir mánaðir eftir vórðu boð eftir foreldrunum – tey orkaðu ikki at hava hann uttan ein stuðul til hansara.

- Vit hava havt stuðul til Stefan síðani hann var lítill. Bæði í barnagarði, útibarnagarðinum og í frítíðarskúla hefur hann havt stuðul. Og tá hann gjørdist 8 ár skuldi Sernám finna útav, um hann var klárur at fara í skúla, greiðir Annika Silvurdal frá.

Eingin hjálp eftir fólkaskúlan

Boðini frá Sernámi vóru, at tað var óhóskandi at koyra hann í skúla, tí hann var bara 2 ár í atferðini, hóast hann var 8 ára gamal í kroppinum. Men Annika Silvurdal og familja hennara valdu kortini at royna, tí eftir hennara tykki skal man byrja onkustaðni.

- Tað gekk nøkunlunda hjá honum í skúlanum. Har var eitt hús á Tvøroyri tá, til børn við serligum tørvi, og har treivst hann væl, greiðir Annika Silvurdal frá.

Í 2013 gjørdi Annika tó av at flyta norður til Leirvíkar og Stefan byrjaði sum 15 ára gamal á Skúlanum á Trøðni. Og tað var tá, at Annika valdi at fáa sær hjálp til at nágreina, júst hvørjar trupulleikar Stefan hevði at dragast við.

- Støðan versnaði hjá honum, og eldri hann bleiv, meira stúrdi

eg fyri, hvat kundi henda, minnst Annika aftur á. Og tí fór hon leiðina til læknan.

Í desember 2014 komu boðini frá Psykiatriska deplinum – Stefan hevði ADHD, atferðartrupulleikar og menningartarn. Í 2015 fór hann tí undir viðgerð fyri hetta. Síðani vóru lyfti givin um, at familjan skuldi fáa so nógv stuðul og ráðgeving sum skuldi til, men enn hava tey einki fyri.

Fyri tveimum árum síðani varð Stefan liðugur við fólkaskúlan. Og síðani hefur tað verið ein harður dystur fyri at fáa hjálp. Somuleiðis er veruleikin við kriminalitetin vorðin meira og meira álvarsamur.

- Tað vísir seg, at børn við ADHD hava lætt við at verða lokkað út í óføri. Hann er fleiri ferðir endaður á skeivari kós og satt at siga stúri eg fyri, hvat hann kann finna uppá, sigur Annika Silvurdal.

Søkt um stuðul og bústað uttan eydna

Spyrt tú Anniku Silvurdal, so er støðan greið. Stefan hefur havt tað hart seinastu tvey árin, nú hann hefur gingið fyri einki. Og stútt og støðugt hefur familjan stríðst við at fáa dronginum eitthvørt tilboð, sum kann hjálpa honum og tryggja hann framyvir. Stefan hefur havt trý stórv í heilt stutt tíðarskeið seinastu tvey árin – tað longsta í

tveir mánaðir, men hann megnar ikki at halda upp á hesi stórv.

- Hann er ikki førur fyri tí. Og tá ið trýsti verður stórt, so lukkar hann av, sigur Annika Silvurdal.

Hon hefur søkt um vardan bústað til Stefan, tí hann droymir um at klára seg sjálvan og hava sítt egna lív. Tað er tó ikki bara at fáa í Føroyum, tí, sum lesast kann aðrastaðni í temanum, so eru ikki so nógv at taka av.

Nú er støðan blivin so álvarslig, at Annika Silvurdal hefur valt at søkja um fyritiðarpensjón til sonin.

Fyri at fáa onkran at vakna

- Eg ringi til Almannaverkið áleið einuferð um vikuna. Eg eri altíð væl móttikin av ráðgevanum, men hon má tíverri siga mær hvørja viku, at enn er einki tilboð til Stefan um bústovn, sigur Annika Silvurdal.

Tí umframt, at Stefan hefur roynt at arbeiða, so hefur hann eisini ein stóran dreym um, at sleppa at búgva fyri seg sjálvan.

- Eg haldi ikki tey vita, hvussu sjúkur hann er, og hvussu strævið tað er hjá honum, at bara liggja á sofuni og versna, sigur Annika Silvurdal, sum tó er fegin nú Stefan